

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 forint 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czeutiméternyi tér ára 4 krajczár, Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. ízetendő.

Mit végeztek?

Az ország kereskedelmi és ipar-kamarái tegnap Nagyváradon kongresszusra jöttek össze és hamarosan leis tárgyalatokat nehan, az ipar és kereskedelem körébe vágó közkérdést.

Ujabb időben kétségtelenül jelentős mozgalom indult meg egy a kormány, valamint a kereskedelmi és ipar-kamarák körében a magyar ipar és kereskedelem egészséges kifejllesztésére. Lépten-nyomon találkozunk jelenségekkel, melyek azt bizonyítják, hogy érdekelt körökben öntudatos és tervszerű iparpolitika egészséges alkalmazásához. A nagyváradi kamarai kongresszus tanácskozásai is azt mutatják, hogy az érdekelt tényezők felismerték az ipari és kereskedelmi fejlődést gátló akadályokat, s tudatában vannak azon eszközöknek és gyógymódoknak is, melyekkel ipari és kereskedelmi életünk zavaraitalan és eredményes kifejllesztését biztosíthatjuk.

A fogyasztási szövetkezetek vizsgálatai ellen a kiskereskedelem megvédelmezése; a kisipar visszaesése okainak tanulmányozása s ezeket tárgyzó szakmunka megíratása pályadíj kitűzése mellett;

a katonai felszerelési és élelmezési szállításokban a kisiparnak mennél nagyobb részvételése, s ezuton a szocialista igazgatásoknak ártalmatlanná tétele;

kisiparosoknak szövetkezetté alakulása, s ezeknek állami hozzájárulás útján való megsegítése; és több ezekhez hasonló kérdések, melyek a kongresszus tanácskozásainak a tárgyat képezték, mindenesetre oly természetűek, a melyeknek helyes és főként a gyakorlati életszükséghez mért megoldása szorosan egybefügg a magyar ipar és kereskedelem egészséges kifejllesztésének az ügyével, s mi csak azt kívánjuk, hogy a magyar kereskedelmi és iparkamarák vezető és cselekvő tényezői gyakran kereshessenek alkalmat arra, hogy ezen az uton egybegyűjtsék azt az anyagot, melyből a kormány és a törvényhozás kiformálják ipari fejlődésünk gyakorlati feltételeit.

Údvözlöljük a kamarákat a cselekvésnek és jól megvalósított terén, s kívánjuk, hogy törekvéseiknek az általános kereskedelmi és ipari fejlődésben meg legyen a kívánt eredménye.

A költségvetés.

A minisztériumokban már elkészítették a jövő évi költségvetést. Szeptember elején a minisztertanács veszi azt tárgyalás alá s valószínű, hogy évtizedek után az idén lesz költségvetés indemmitás nélkül s ezzel a tör-

vényhozásnak nagyobb munkára marad ideje, mint azokban az években, melyekben az őszi hónapokat a költségvetéssel taktikázták kereszül, maga a budget vita pedig belesnyúlt a tavaszba.

A költségvetés ezuttal a régi keretekben fog mozogni, egyik tárczának sincsenek nagyobb igényei, legteljebb a bűnvádi eljárás reformja s a jövő évi népszámlálás okoznak átmeneti költségeket. A legfőbb bajt azonban a közös hadsereg részéről emelt új követelések képezik, melyeknek ez ideig csak előhíre jár a felhivatalos jelentésekben. Mint-hogy azonban az új védelmi törvényvel a közös hadsereg számának emelését tervezik, a mi viszont új alakulásokat hoz maga után, valószínű, hogy az aránylag kedvező pénzügyi helyzetet, mint rendesen, a hadsereg fogja lefőzőni maga számára. A tisztek fizetésének emelése már magában is jelentékenyen növeli a hadsereg költségvetését s ehhez a tervezett többi reformok költségeit számítva, újból költségszaporulatra van kiállításunk... a Hentzi-szobor ellenértékéül.

Mit használ íy körülmények között a belügyi költségvetésnek kedvező mérlege? Mikor jut pénz a szükséges belső reformokra, a kulturára, a gazdasági erő fejlesztésére, ha egyszer a hadseregnek nem tudnak soha megmaradni a rendes keretekben s a beke-konferenciák és a folytonosan rózsásnak festett diplomáciai helyzet mellett is örökösen a hadikészületek emésztik fel a polgári munka minden eredményét.

Azért a költségvetésről érkező kedvező híreket csak fentartással fogadhatjuk, ki tudja, mennyi új millióval fogja lenyomni a mérleget a közös hadügyminiszter.

Francziaországból.

Páris, aug. 25.

Guérin és társai még mindig nem adták meg magukat.

Az ostromlottaknak ugyan most rosszabbodott a helyzetük, mert fog az élelmiszerek és az ivóvízük s a rendőrség szigorúan vigyáz arra, hogy kívülről valamint be ne csempésszenek. A múlt szombaton történt, hogy az utcabeli bentések, valószínűleg Guérintől fölpenézelve, összegyűltek és be akartak hatolni a Guérin házába. A rendőrség azonban szétverte őket s huszart letartóztattott, de egy rendőr is megsebesült a harcban. A hatóságok tudvalevőleg kihirdették, hogy lázadónak tart mindenkit, a ki Guérinnak élelmiszert akar bevinni.

Másrészt azonban a kormány nem akarja azt sem, hogy az ostromlottak éhen haljanak, sőt elhatározta, hogy ha Guérin kéri, a foglyoknak maga ad élelmet, természetesen rabkosztott; még pedig mindennap reggel hat órákor egy 750 grammos kenyéret, déiben levest és főzeléket, csütörtökön mindenhez 100 gram főtt marhahúst és vasárnap, ha jól viselik magukat mindegyikük kap

egy negyed liter bort. E föltételeknek az elfogadása mindenesetre rosszabb volna a kapitulációnál is, mert a kormány elhatározta, hogy ha a Guérinek ebbe belemennek, nem bánja, akármeddig tart is az ostrom. Az antiszemiták közt nagy az izgatottság e miatt; a republikánusok pedig tehetetlenség-gel vádolják a kormányt.

Az mondják, hogy a kormány határozatlanságának a Gallifet és Millerand miniszterek közt támadt nézeteltérés az oka. Gallifet és Millerand azt kívánja, hogy energikusabb lépéseket kell tenni.

Ujabbban érkezett jelentések szerint Guérinnak eszéágában sincs elfogadni a kormány ajánlatát, mert közvetlen az ostrom előtt ötszáz frankért vett konzervet s az igen hosszú ideig elég lesz még neki. A vásárcsarnoki elárústionók este 9 óra felé megkísérlették Guérinnak élelmiszereket bevenni, a rendőrség azonban feltartóztalta őket. Este fél 10 órákor a Rue Lafayette-ben Guérin mellett tüntetés volt, a miből verekedés keletkezett. A rendőrség szétszórta a vezetőket és néhány embert letartóztattott.

A Dreyfus-pör.

A különböző tudósítások miatt nincs ember, a ki tiszta képet tudna alkotni a tárgyalásról. A Dreyfusista lapok különösen annyira kiszinezik tudósításaikat Dreyfus mellett, hogy mindenki gazember, gyilkos, csak Dreyfus egyedül a becsületes.

Pedig a tegnapi nap sem kedvezett Dreyfusnak.

Bertillon irásszakértő vallomása erősen terhelő volt Dreyfusra nézve, mert fejtegetéseivel kimutatta: 1., hogy a borderaut utánzott irással írtak, 2., hogy azt csak Dreyfus írhatta, 3., hogy azt egy kulcsszó segítségével átpauzálta.

A tárgyalás főbb mozzanatairól különben a következőket távirják:

Bertillon a bírák és az ügyvédek közt szétosztja a borderaunak és az ő tanulmányainak fotográfiáit. Bizonyos sajátosságokat mutat a bírának, a melyeket felfedezett.

Az ügyvédek a szakértő mellé állanak, míg a hadi törvényszék tagjai Jouaust elnök köré csoportosulnak. Csak Carrière kormánybiztos marad meg helyben. A közönség, mely nem lát semmit Bertillon magyarázataiból, a liceum udvarára megy.

A hadi törvényszék tagjai élénk érdeklődéssel követik Bertillon fejtegetéseit, melyek után Labori, aki ismét helyére megy, gunyosan megjegyzi: Sajátságos, a semmitlenség előtt tett vallomása óta Bertillon felfedezte, hogy a lövészeti kézi könyv 13-ik sora és a borderaun 30-ik sora egymásra téve teljesen fedik egymást.

A tárgyalást ezután 9 óra 35 perczkor félbeszakítják. A tárgyalás újból való megnyitása után Bertillon folytatja fejtegetéseit. Összehasonlítja a borderaun több szavát az

összehasonlított iratok szavaival és azután megismétli állításait a haditörvényszék előtt. Ezután Bertillon az egész borderaun egy rajz-kanavászra teszi és kimutatja, hogy ez eszköz segítségével Dreyfus odajutott, hogy megállapíthatta a főszabályokat, melyeket írásának pauzáálásánál felhasznált. Minden irnok, ugymond Bertillon, aki eme sablon és szabályok birtokában volna, képes volna az egész borderaun repordukálni.

Ezután Bertillon újabb kísérlettel igyekszik kimutatni, hogy ez az eljárás felétlenül gyakorlati. Bertillon kijelenti, hogy a vádlottra nézve nemcsak arról van szó, hogy tagadjon, hanem be is kell bizonyítania, hogy nem ő a szerzője annak, a mivel vádolják. Nos, az írás eiferdített; ez mindenesetre gyaníttatja a bűnösség bizonyítékát. Bertillon továbbá elmondja, hogy D'Ormescheville a Cerche Midi fogházba hitta őt és fölvilágosításokat kért tőle oly kryptografikus eszközökről, melyeket a Dreyfus család felhasználhatna az elítélletl való levelezésre. D'Ormescheville mutatott neki leveleket Dreyfus nejtől és Dreyfus Mathieu-tól, melyekben Bertillon találkozott bizonyos betűkkel, melyeket a borderaunban látott és melyeknek eredetét nem tudta magának megmagyarázni.

Dreyfus, a ki fáradtnak látszik, nyugodtan hallgatja Bertillon fejtegetéseit.

Bertillon most bejelenti, hogy egy „kulcsszó” szegélyével a borderaun praktikus demonstrációját fogja bemutatni. A tanu-lel a kis tanuasztalhoz és egy lap papíra felírja a borderaunban foglalt adatokat. Ez d. u. 4 óráig tart. Az elnök azt mondja Bertillonnak, hogy nem szükséges, hogy az egészét leírja. Bertillon ezután megmutatja munkáját a bírának.

Az ülést ezután 11 óra 45 perczkor be-rekesztették. Bertillon holnap folytatni fogja tanuvallomását.

A szegedi kiállítás.

Nagy árnnyakkal bontakozik ki az előkészületekből az a kiállítás, mely szeptember harmadikán nyílik meg Szegeden. Magyarország első országos jellegű mezőgazdasági kiállítása lesz ez, a mi talán hihetetlenül hangzik, szemben azzal, hogy igen-igen régóta emlegetjük azt az axiómát, mely „par excellence mezőgazda-országnak” mond bennünket.

És mégis így van. Az ezredéves kiállításon kívül, minylen óriási keretében a mezőgazdasági rész csak első helyet foglalhatott el, de külön nem érvényesíthetett — a szegedi kiállítás első alkalom, hogy az ország önálló kiállításban feltárja helyzetét, viszonyait s eredményeit annak a legfőbb termelési ágának, mely Magyarország háromnegyed-részét közvetlenül látja el kenyérrel s kerekessel.

Azon a jelentőségén kívül, hogy az első a maga nemében, nagy mértékben emeli a szegedi kiállítás fontosságát az a tény, hogy

A ki még álmodni sem tud szépet, igazán nem tudom miért él.

Mi tudunk szépeket álmodni, s ez a mi halálunk. Keresztfánkat a Golgothához vezető uton le-le tehetjük, — de éppen ezek a pihenők hosszabbították meg az amugy is végtelen utat.

Álmokat, utolérhetetlen álmokat kergetünk egész életünkön keresztül. Ideáljainkat keressük a földön, pedig jól tudjuk, hogy az rajtunk kívül sehol sincs.

A szivárvány után futó gyermek nem olyan esztelen, mint mi: kinlódása nem oly nevetségesen komikus és mégis sirásig tragikus.

A tudatlan gyermek naív hitében a való-ágot akarja megfogni. Mi tudjuk, hogy nem valóság az ideál, tudjuk, hogy a nagy mindenség a maga vak eszközeivel nem képes arra, hogy létrehozza az ideált és mégis hajszassuk napkelétől napnyugtáig.

Az ideál beannán van és mi ezt tudjuk, mégis a külvilágban hajszassuk ezt, természetesen eredménytelenül. Ez eredménytelen hajszában fecsérlük el a logobbjaink erejüket. Borzasztó helyzet. Választani kell: vagy egymás ellen fordítani erőnket, ha ugyanis nem ismerjük, nem teremtetttük meg magunknak a szappanbuborék-léttel bíró ideált, vagy: kergetni az ideált, ott keresni azt, a hol természeténél fogva nem lehet.

Az élet nem érdemes arra, hogy végig

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Augusztus 26.

A fillérek.

Írta: Pósa Lajos.

Várospalotája oszlopos termében
A falak hosszában vas keresztények állnak . . .
Kincsgaradba bennük nép haláljaképen:
Nemzeti alapja a Kossuth szobrának.
Fátylas ezüst fényben csillagos éjfélnél
Nyílik a szekrények minden kis fiókja:
Csörrenő fillérek sorjába kikelnek,
Hullnak, hulladoznak záporosó módra.

Megszólal az egyik: „Jaj, micsoda korszak!
Még egy köve sincs meg annak a szobornak!
Még a helye sincs meg, hova lábát vesse,
Szabadság zászlóját: hol tovább lengesse.
Tán nem is akarják, hogy az utód lássa,
Hogy meg ne égze szemé pillantása,
S át ne bűvölje a multat a jövőbe,
Mint az örök eszmék halhatatlan öre.
... Oh, te szegény szellem, haza hű munkása!
Mennyivel igazabb szived dobogása!
Örezádnak voltam én hulló verítéke,
Kérges tenyerednek utolsó fillére.
Mégis feláldoztál! Aldom meg az Isten!
Mégis itt vesztegél! Vigyetek már innen!
Meddig kell még itten róla álmodozni?
Én a Kossuth szobrán akarok ragyogni!”

Megszólal a másik: „A mezőn születtem,
Arany kalász voltam. Dal zengett felettem.
Nap hevén megértem pirosló buzának,
Gazda örömeire Isten áldásának.
Sok falat kenyeret vettem el a szájától,
Mig ide kerültém nádas kunyhójából,
Csakhogy égő lelket ő is rá csókolja

Fényes csillag gyánánt arra a szoborra.
Meddig kell még itten róla álmodozni?
Én a Kossuth szobrán akarok ragyogni!”
Szólal a harmadik: „En se hulltam égből,
Én is a szegény nép szíve közepéből.
Egy kedves halottjuk sírkövére szántak;
Virágos hantjára letört rózsaszálak.
Hija már alig volt, hogy a sírkő álljon,
Hogy dalolni rája dalos madár szálljon;
Engem kiszakasztott a bus anyja mégis,
Hogy fájó könnyét ragyogtassam én is . . .
Meddig kell még itten róla álmodozni?
Én a Kossuth szobrán akarok ragyogni!”

Szólal a negyedik: „Milyen hideg tél volt!
Havazó felhőkkel borítva az égből.
... Ütött-kopott volt már a téli gúnnya.
Mint ágról szakadtak . . . a szél is átjárta.
Kuporgatta össze filléreit régen,
Hogy majd vesz egy újat az Isten nevében.
Még se vett! Még se vett! Megmaradt az ócska,
Egyre szaporodott főt hátán a főtja.
— Eredj! — szóla hozzá. — Borulj a szívére!
Légy a dolmányának egy ezüst pitkénye!
Meddig kell még itten róla álmodozni?
Én a Kossuth szobrán akarok ragyogni!”

Csörrenő fillérek csörögve gurulnak,
Csapatokba gyűlve, csengve-bongva zognak:
„Hogy semmit se mertek porba csuszó telkek!
Mindent a gyávaság sorába temettek;
Magyar szabadságnak ragyogó napját is.
Elaltatták a saját szíveiket?
Hát még alhatik is a hazaszeretet!
A hatalon előtt mindig térdén álltok,
Hogy kényelmes arccal mosolyogjon rátok.
Hát maga a nemzet csak játékszer nektek?
A nép haragjától már nem is remegtek?
Szemöldökének egy sötét mozdulása,
Mint szilaj fergeteg, sírokat ássa!
Ugy elcsöp, mint a hulló falevelet!
Tüskére aggatja gyászos neveteket!
... Halljátok-e, hogy sir Kossuth Lajos lelke!
Mintha sorba minden ablakon zörgetne.

Alkossuk meg hát mi szobrárt a dicőnek,
Világító tornyát multnak, jövődönk!
Álljunk föl mi magunk! Alakuljunk össze!
Holdas éj varázsa az égig vonessze!
— Mi leszünk a karja! — Mi pedig a kardja!
— Mi meg a lóbogó, a mint lobogtatja!
— Mi a homlokának pattanó szikrája!
Győzelmeiket látó szemé villanása!

Csörrenő fillérek csörögve gurulnak,
Csengve-bongva, zugva egymásra borulnak . . .
Nönek, növekednek egyre magasabbra,
Mintha csak varázslat öntené alakba.
Város palotája meg-megreszkett bele:
Nyílik bolthajtása, nyílik a födele.
Kossuth Lajos lelke ott terem szuhogva
S beleszáll az égig feltörő szoborra.
... Kinyúl egy égi kéz vaktól sugárba:
Csillagkoszorút fon fenkölt homlokára.

Valóság és ideál.

Szegény, nyomorúságosan szegény kreáturák vagyunk. Még az sem adatott meg nekünk, hogy valahol a renetget vagy valóságban élvezhessünk, gyönyörködhesünk. A valóság mindenütt sivárságot mutat. Mindenütt félünk mindentől. Örövendünk, ha ideig-meddig menekülni tudunk a valóságtól s akkor, hogy elefejtjük kinjainkat: álmodozunk. Ezek az álmaink az ideálok. Az ideálok nem léteznek; nagyon jól tudjuk ezt, hiszen mi álmodjuk azokat. De az élet még azt az élvezetet sem engedi, hogy gyönyörködünk fantáziánk játékában s azután tekinthessük annak, a mi: játéknak.

Nem. Ember, nem azért vagy ezen a világon, hogy élvezeteidnek élj; még álmod-

ezt a tárlatot, mely impozánsnak és emlékezetesnek ígérkezik, nem az államhatalom, avagy egyéb hasonló tényező, hanem egyedül a gazdaságszervező hatalom hozta létre. A gazdaságszervező hatalom szervezőtén, melyet a közelmúlt évek súlyos viszonyainak nyomása teremtett meg, a szegedi kiállítás az első erőpróbája s módfelvető önmegmutatása, hogy ez a próba kiváló sikerrel kecsegtet. Igen jól alkalmazza a gazdaságszervező hatalom maga erejének próbáját: a század utolsó évében hadd lássuk a magyar mezőgazdaság egész képét, állapotát s az így nyert benyomással induljunk utra az új században...

Szeptember első hetében az egész ország figyelmé Szegedre néz.

Termés az erdélyi részeken.

(Folytatás.)

Szilágymegye—Nagyfalu.

Általában megyénkben az idei termés jobb a közepesnél.

Buza	termett holdankint	5	helyenként	6	mm.
rozs	"	"	7	"	8
árpa	"	"	8	"	"
zab	"	"	11	"	12

Ha szeptember havában az idő kedvező, s deret nem kapunk, úgy a kukorica termésre szép kilátásunk van. Az új ültetvényes szőlőket egyes községekben a jég kissé megrontotta. Cséplés folyik javában, de a piaci ár nálunk nyomott annyira, hogy mmázsnálkint a buzáért csak hét forintot, rozsért 5—5 frtot ígérnek a vevők.

László István,

a br. Bánffy Albert-féle hitbizomány uradalom bérlelője.

Kisküküllőmegye—Radnót.

Buza	termelt egy holdon	13—14	mmázsa.
árpa	"	"	8—9
rozs	"	"	9—10
zab	"	"	8—9

A tavalyinál a buza jobb és több 7—8 métermázsaival; a múlt évben 71 volt, most 82 kgr. az átlagsúly. **Ilyen dus buzatermesítte emberemlékezet óta nem volt,** az árpa jobb és több 2—3 métermázsaival, a rozs annyi és olyan mint tavaly, a zab annyi és olyan mint tavaly.

A kukorica termése általában gyenge közép hozamot ígér. A szár törpe, vékony, apró fejletlen csövekkel. Kedvező idő még sokat javíthat, mert a vetés többnyire rut és üde.

A szőlő a tavalyihoz képest szintén igen jó kilátással bíztat. A múlt évben holdanként csak 5 hektoliter termés volt, most, ha valami csapás nem éri — *háromszor annyi is lesz.* A jó minőségre azonban igen kedvező időjárás kívántatik, mert a szőlő meg van késve.

Deák Ignác,

urad. intéző.

Kolozsvármegye—Alsó-Szovát.

Buza	termelt egy holdon	6	mmázsa.
árpa	"	"	7
rozs	"	"	7
zab	"	"	8

A tavalyinál mindenik jobb termést adott.

A kukorica termés elég szépnek ígérkezik.

A szőlő szépen fejlődik, ott a hol permeteztek.

Dézi Mihály.

éljük. De ha életünket benépesítjük ideálokkal, akkor igenis érdemes élni: érdemes az ideálokat megvalósítani. Ez igaz. De így is csak annak érdemes élni, a ki hisz ideáljaiban. Persze. De hiszen a kinek ideálja van, az hisz is benne. Ha nem lenne, nem is volna képes az ideált megteremtteni.

Szent igaz. A hívőnek szemponitjából a hívőnek van igaza. De a mi szemponitunkból nekünk van igazunk.

Mi felette állunk a törekvésnek. Mi szemlélünk. Nézzük, mit tesznek az emberek s kérdezzük, van-e célja ennek az örült hajtásnak. Nézzük ez összevessett hajszát, nézzük ezt a játékot, a mely csak azért nem gyermekség, mert szaturálva van a kifejlett ember minden rossz tulajdonságával. S addig nézzük ez emberek egymás ellen folytatott háborúját, mígmen utálattal kénytelenek vagyunk elfordulni. S azután ez emberiség másik osztályát vizsgáljuk. Nézzük a nyitott szemmel álmódokat. A kik elég jók arra, hogy képesek legyenek megteremtteni ez ideálokat és elég együgyűek arra, hogy az ideáljaik megvalósításának érdekében feláldozzák mindenüket. — Nézzük ezeket a jámborokat és könny gyül szemünkbe.

Siratjuk az emberiséget és siratjuk magunkat. Ez már egyszer így van: az emberi élet vizsgálóinak mindenütt és minden időben a Jeremiások szerepe jut. Ebben megnyugodni nem lehet, de ezen változtatni sem lehet.

Bárány Gerő.

Szebenmegye—Alamor.

Buza	termelt egy holdon	8	mmázsa.
árpa	"	"	7
rozs	"	"	7
zab	"	"	7

A tavalyinál a termés több és jobb.

A kukorica termése a szárazság miatt gyenge.

A szőlő tavalyihoz képest sokkal jobb.

Unitárius uradalom.

Szolnok-Dobokamegye—Kis-Iklód.

Buza	termelt egy holdon	9	m-mázsa
Tavaszi buza	"	"	4
árpa	"	"	8
rozs	"	"	10
zab	még nincs	kicsépelve	

A tavalyinál a buzatermés jobb, az árpa gyengébb, a rozs egyenlő a tavalyival, a zab jobb.

A kukorica termése elég jónak mutatkozik, csak hogy fejlődése hátrébb áll, mint a múlt évben ilyenkor, egy szeptember első felében felmerülhet a der nagyon ártatna neki. A magasabban fekvő helyeken is.

Eltekintve attól, hogy már egy pár év óta termés nincs a vidéken, a szőlőnek sok ellensége van, az idén is sok szőlő nem volt kidolgozva, mert a tapasztalat szerint nem fizetődik ki a művelése. Mostanában csak a mű boroknak van értéke és helye.

Eczken János.

Kolozsvármegye—M. Örményes.

Buza	termelt egy holdon	6	métermázsa.
árpa	"	"	6
rozs	"	"	5
zab	"	"	7

A tavalyinál a buza 1 és fél métermázsaival jobb, az árpa olyan, mint tavaly, a rozs is olyan, mint tavaly, a zab is.

A kukoricánál remélni lehet holdankint 5 mm. termést. A nagy szárazság a csöközpődést akadályozta.

A szőlő a tavalyihoz képest sokkal jobb.

Veltis Zoltán.

Szolnok-Dobokam.—M. Nemegye.

Buza	termelt egy holdon	8	métermázsa.
árpa	"	"	7
rozs	"	"	6
zab	"	"	6

A tavalyinál a buza holdanként 2 mm.-val több, az árpa holdanként 1 mm.-val, a rozs olyan, mint a múlt évben, a zab mint a múlt évben.

A kukoricánál remélhető termés holdankint 4 mm. Az aug. 9-iki jégverés mintegy 30 százalék kárt tett a kukoriczában.

Szőlő nincsen.

Gyümölcs termés kitünő. Alma, körte, szilva bőven van. Az almának a jégverés sokat ártott.

Anyaszéna kevesebb termelt mint a tavaly, de a sarja-széna kedvező eredménnyel kecsegtet.

Köblös István.

(Folytatása következik.)

A magurai villa telepről.

Tudvalevőleg a kir. erdészeti kincstár Kolozsvármegye magura községében villa telepet létesített, melyet évről-évre igyekszik kényelmesebbé, kellemesebbé tenni. A folyó évben a kincstári erdőőri lakot átváltoztatva turistá szállóvá, 3 szobát megfelelő kényelemmel rendezett be 8 egyőn számára ágyakkal, s egyéb szükséges butorokkal; s megengedte, hogy az ide helyezett erdő őrtálat precíziorozottáruk mellett a turisták részére éledelt is szolgáltatasson ki. — Ez intézkedés tette lehetővé, hogy Kolozsvármegye alispánja László István gróf és Domokos Antal főpénztáros pár heti üdülés céljából ide ki utazzanak: hol nyaralók részéről szép társaság fogadta őket, s kellemes szórakozásokat rendeznek.

A többi között f. hó 20-án este a gyalui zenekar közre működése mellett tánc estélyt rendeztek s legjobb hangulattal töltötték el az időt benyulván a mulatság a reggeli órákra, ezen a mulatságon részt vettek: Id. Vass Albert gróf és a neje, ifj. Vass Albert gróf, Vass Béla grófnő, kedves leánya Rozsi, Mari és Ilonával, özv. Ujfalvi Gyuláné, Vass Ida grófnő. Szilvássy Béla és neje, Vass Ambrus grófnő, s bájos leánya Margit, gróf László István, Domokos Antal, Horváth Kálmán kir. tábla bíró és neje, s ezeknek fia dr. Horváth Kálmán, Károly és br. Atzél Elemér.

A villa telepet évről-évre mind több vendég látogatja meg, mi bizonyossá teszi azt, hogy idővel Kolozsvárnak állandó üdülő helyévé női ki magát magasra, ehhez nagyban hozzá járul a megye alispánja, ki fáradságot nem tekintve gyakran maga személyesen néz utána az odavezető H. szamos, Magurai ut vonal semépítésének s a telhető anyagi áldozatot sem vonja meg; ez tette lehetővé, hogy az ide vezető ut Rekető ruganyos kocsiokon is kényelmesen járható. — Még csak azt említem meg, hogy a közönség kényelmére a jövő évre Magura Reketőba körjegyzői szék hely, posta és csendőri őrsöt szándékozik létesíteni.

Gyalu, 1899. aug. 24-én.

K. J.

Egy pár szó

a székely-kereszturi műkedvelői előadásokhoz.

Sz.-Keresztur, aug. 25.

Majdnem két éve, hogy Sz.-Keresztur polgári osztályából kivált egy kis csapat, mint műkedvelői társulat, a mely egy pár előadás után állandósította magát s most megerősített alapszabályai vannak, s mint ilyen fennállása biztosítva is van. Bizonys időnként tartott előadások reményt nyújtottak arra, hogy buzgalommal, odaadással s az ügy iránti lelkesedéssel élvezetes estéket szerezhetnek a látogató közönségnek. Egyes előadások után az „Ellenzék” és „Székely-Udvarhely” hasábjain a „remek” és „gyönyörködtető” játékok nem maradtak el s így mi sem valószínűbb annál, hogy „élvezetes estét” szereztek a közönségnek.

Jó! Én sem vitatom azt, hogy nem lehet megdicsérni azt, a ki megérdemli s nem lehet elismeréssel szólni arról, a ki igyekszik, s az ilyen dicsérgetések fokozzák is az illetőben a kedvet, a buzgalmat, hogy adandó alkalommal szebbet, jobbat produkáljon. Ha ez a cél lett volna elérve... meghajolnék a dicsérgetések előtt, de midőn látom, hogy biz az elismerés, a mi egyes előadások után a szereplőket honorálta, hátra lövő fegyver, fel kell szavarnom emelmem. Nem azt értjük el, hogy teljesebb összhangzóbb előadásokat látnunk sok idő múltán, hanem igenis megértjük azt, hogy a szereplő 3—4 próba után, a mire mellesleg megjegyezve nem sok gondot fordít, színpadra áll, mert tudja, hogy úgy is megdicsérik.

Jelen soraimnak czélja nem az, hogy valakit e szívességből tett élvezet szerzésből elidegenítsék, egyedül ok a mi jelen soraim megírására vezetett az, hogy lássák át mit és hogyan kell tenniök s mihez kell alkalmazkodniok.

E hó 20-án Szigety népszínművét „A vén bakancsos és fia a huszár” adták elég szép számu közönség előtt. Az összes előadások között ezen látszott meg leginkább a nemábanomság non plus ultrája. Nem mondom én, hogy Sugár Mihály (Nagy Miklós), Sugár Laci (Pál István) jók ne lettek volna. Friczi (Gál Ince) játéka előtt is meghajolnék, ha több színésziességet és kevesebb bohócoskodást produkál. Haugos kántor (Viola Gábor) nagyon jó volt, s mondhatom kifogástalan. Veress csapár (Fazakas Pál) örökösön nevető arczával nem tudta velem elhítni, hogy egy czinikus, pénzsovár, hideglelkű ember áll előttem. A nők közül Ilona (Simén Erzsi) és Lidi (Gál Erzsi) megállták helyüket, s igazán nagy elismerés illeti mindkettőt. Kisné (Mántó Anna) jól forgott a színpadon, de biz elfeledte, hogy egy negyven esztendőn asszonyt kell játszania, ehhez pedig sehogy sem illik a thea rózsacsokor a mellén és 14 éves bakfis arc, pedig megenni való kis fruska volt biz a színpadon. Hiányzott ez előadásból az összhang, kiértett belőle a lelkesedés hiánya, pusztá kényszer, kötelességnek vették az egészet, s így az egész előadás vontatott volt, hidegen hagyta a szemlélőt.

Ennyi az összes megjegyzésem, s ha jóakaratu figyelmeztetésnek veszik jelen cikkemnek folytatása nem soká fog látni...

Varró.

Apagyilkosság.

A legborzasztóbb büntényről értesítenek Ó-Kanizsáról.

Tulajdon kezével ölte meg az apját egy gonosz fiu, mert kissé keményebben bánt vele, mert megdorgálta, hogy véres verejtékekkel szerzett kis gazdaságát elpocskolja, eldorbézolja. Az elvetemültséget még fokozza, az, hogy a szegény öregnek a felesége és a fiúnak a felesége is szemtanuja volt a jelenetnek semmit sem tettek, hogy a fiut a halatlan büntényben megakadályozzák.

Az esetről a következő tudósítást vetjük a napokban:

Bata József ó-kanizsai lakos az apját, az amugy is tehetetlen öreget, Bata Mátyást, édes anyjának és feleségének szemeláttára vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta.

Az öreg Bata Mátyást délelőtt buzát vitt be Ó-Kanizsára Weiszberger Ignác gabonakereskedőhöz, hogy annak árán a szükségeseit beszeresse. Fia, Bata József feleséges ember volt ugyan, de apjával közös háztartásban élt, közösen gazdálkodtak, mindazonáltal az öreg nem sokat bízott a fiában, mert egy kissé iszákos és költokező is volt.

A mikor az öreg a gabonát lerakta, ki számított az árat, de a mikor fizetésre került a sor, legnagyobb meglepetésére egy kötelezvényt mutatott elő a gabonakereskedő a melyben az foglaltatott, hogy Bata József még a múlt év aug. 8-án előre felvette a pénzt az ezen évben szállítandó gabonára. Az öreg tiltakozott s nem akarta elismerni az adósságot, de a kereskedő nem adta ki a gabonát.

Az öreg zsörtölődve ment ki a tanyára, ahol éppen ebédnél ülő feleségét is fiát szidalmazta, hogy az ő tudtán kívül jószágokat gabonát adnak el s a pénzzel nem számolnak be. Az erős szóváltás hevében az apa felkapott valami keze ügyében levő tárgyat s azt a fiához vágta, ki szömmel láthatóan pusztította a gazdaságot. A különben csendes, de minden ízében gaz fiu erre felugrott az asztaltól és a kezében levő késsel több zsúrást ejtett az apa fején. Az öreg mekkáira akart, de néhány méternyire mehetett, csak a fia odarohant s az állsontját az egyik fülétől a másikig átvágta, az apa erre összeesett.

Ekkor a fiu a fejszúrás alkalmával eltört késsel addig vágta el apja nyakát, míg egy

in tartotta, azután vérébe hagyva a halottat, mint a ki jól végezte a dolgát, befogott a kocsiába s a városba hajtattat, hol a község előlőrsőségánál jelentkezett. Itt azután a rendőrség letartóztatta.

Az egész rémes jelenést szó nélkül végignézték a fiúnak édesanyja, Bata Mátyás hites felesége és menyje, a gyilkosnak felesége, kik mintha birkát vágtak volna le, megfeszítőták az öreget a vértől, ruhája zsebébe egy üveg pálinkát s egy nagy bicskát raktak, hogy a hatóságot félrevezessék.

Az eset azonnal az ó-kanizsai csendőrség tudomására jött, megjelentek a helyszínen, kihallgatták a bűnös fiut, feleségét és édesanyját, azután mindhármat letartóztatták és a szabadkai törvényszék börtönébe szállították.

Csak tizenegy.

... csak 11 marási eset fordult elő.

Deák Pál főkapitány.

Most jut tudomásomra, hogy Deák Pál főkapitány ur a kutyá kérdést tárgyzaz ujjabb cikkemet megválaszolta.

Két dolgot konstátál.

Egyik az, hogy a veszettség kitörése óta *csak* (?) 11 marási eset fordult elő.

Ebből aztán megállapítja, hogy járványról nem lehet szó.

A másik az, hogy az összeirt (?) ebeknek mintegy fele kiirtott.

Ebből meg azt a következtetést vonja le, hogy a rendőrhatalóság — megtette a kötelességét.

En egyebet olvasok ki a főkapitány ur által is konstátált tényekből.

Szerintem, ha veszett, vagy gyanus kutyát által embereknek ejtett 11 marási eset fennforog, feltétlenül megállapítandó a veszettségnek járványszerű fellépése.

Hát kérdem: hány ilyen eset kell ahhoz, hogy a főkapitány ur is meglássa a járványt, s vagy ha ő nem látja, de mások állítják, elhiggyje, hogy az valójában létezik? Hát 11 embernek veszett kutyák által történt megmarása olyan „*csak*”, a mellyel nem is érdemes foglalkozni!

Hát — „csak” olyan kevésre becsüli a főkapitán ur 11 embernek az életét, hogy azért nem érdemes a rendőrhatalóságnak a törvényben meghatározott kivételes intézkedéseket foganatosítani?

Hát ugyan: hány emberélet kell szerinte ahhoz, hogy a rendőrhatalóság kimozduljon rezervált állásából és *minden vonalon* és formában teljesítse a törvényes kötelességét? És az a — „csak 11 eset” éppen olyan csekélyke dolog, hogy a miatt az emberek életbiztonsága felett nem szükséges az arra rendelt közegeknek különösebben örködniök?

Hát az emberek életbiztonságának ilyen *tömeges* veszélyeztetése nem ok arra, hogy az idéztem törvény rendelkezéseit szigorúan végrehajtsák; akkor egyáltalán *hol kezdődik* a rendőrhatalóság hivatali kötelessége és *hol végződik* az a hatás, a melyen tul ezen kötelességek teljesítésében a rendőrhatalóságnak elmennie — *nem lehet*?

Ezekre a kérdésekre nem a főkapitány urtól, hanem a polgármester urtól, mint a *felügyeleti* jog gyakorlására rendelt közegtől várok feleletet.

A másik kérdés így áll:

A főkapitány ur szerint az összeirt (?) ebeknek majdnem fele kiirtott, ergő a rendőrhatalóság megtette a kötelességét.

Hát én tökéletesen elhiszem, hogy az összeirt ebeknek állított komplexumát kiirtották, de tisztelttel kérdem: hány olyan kutyát van Kolozsvárt, a mely *nincs összeirtva*, és szerzett-e bizonyosságot a főkapitány ur arról, hogy valjon az *összenem írott* kutyák száma nem haladja-e meg, a hivatalosan összeírottakét?

És még az esetben is, ha tényleg a kutyák létszáma a kiirtás következtében állítólag a *félre apadt*, szerzett-e bizonyosságot a főkapitány ur arról, hogy ez a *megmaradt felerész* most már *egyáltalán nem veszélyezteteti többé az emberek életbiztonságát*?

Ha a főkapitány ur erre nézve *elfogadható garanciát tud nyújtani*, akkor vele én is azt mondom, hogy Kolozsvárt: *nincs járvány*, s a közönség és a rendőrhatalóság — *nyugodtan alhatik*.

Addig azonban, a mig ezt a garanciát nem nyujta, *összes állításaimat fenntartom*.

Cikkíró.

Nyílt levél

Benel Ferencz, a kolozsvári függetlenségi párt elnökéhez!

Naponta olvasom az „Ellenzék”-et, hogy az ország minden részében a hazafias polgárság pártterkezteteken, népgyűléseken *fejezi ki mély megbotránkozását* azon merénylet felett melyet a Henzi emlékoszlop ünneplés felavatása alkalmával a magyar nemzet ellen, elkövettek.

Mindennap vártam, hogy Nagyságod, mint a kolozsvári függetlenségi párt elnöke, szíten össze fog hívni bennünket, hogy megbotránkozásunknak kifejezést adhassunk és felkérjük városunk országgyűlési képviselőit, hogy Kolozsvár város független polgárságának mély megbotránkozását a „parlamentben is kifejezésre juttassák.

Ha nagy elfoglaltsága eddig nem is engedte meg, hogy akár egy népgyűlésre, akár egy pártterkeztetle összehívja a polgárságot, remélem, most már mihamarább teljesíteni fogja elnöki tisztéből kifolyólag azt a kötelességet, melylyel nem csak hazája, hanem Kolozsvár város független polgársága iránt is tartozik.

Hazafias üdvözléssel

Egy függetlenségi párti.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 26.

— **Hilary** című regényünk közlését lapunk tegnapi számában befejeztük. A befejezett regény, mely az újabb angol regényírás egyik kiváló terméke volt, olvasó közönségünk körében általános kedveltségnek örvendett érdekes voltánál fogva. Lapunk egyik legközelebbi számában ismét egy érdekes regény közlését kezdjük el. A regény címe: *Darrell Hester tapasztalatai*. Az érdekes angol regényt ezuttal is *Amica* fordította magyarra.

— **Vörös Sándor** kir tanácsos, gazdasági akadémia igazgató Magyar-Óvárról, családjával együtt hosszabb tartózkodásra városunkba érkezett.

— **Jakab Ödön**, kiváló poéták ma reggel Kolozsvárra érkezett. Este Baczonba utazik, a hol Benedek Elek ismert író kis leányának keresztelőjénél a keresztapai tisztet fogja teljesíteni.

— **Dr. Csávássy Gyula** kincstári főügyész egészségi állapota, mint örömmel értesülünk, annyira javult, hogy ma már felkelt ágyából s remélhető, hogy a közbecsülésben és szeretetben álló derék férfiú, rövid idő alatt teljesen visszanyeri egészségét.

— **Moldován Gergely**, egyetemi tanár a biharvármegyei havasok között a román pásztor életet tanálmányozta. Innen Krassó-Szörény és Temesvármegyébe utazott, hogy adatokat gyűjtőn össze hasonlító néprajzi nagy munkájához. Kolozsvárra csak szeptember első napjaiban tér vissza.

— **Petrán János**, Kolozsmegyének pár hó előtt nyugalomba vonult tiszt főügyésze, — mint részvétellel értesülünk — több nap óta súlyos betegten fekszik görög templom utcai házában. A derék és köztisztelőben álló férfit folyton sokan keresik felismerősei és volt tisztársai köréből látogatásaiukkal. Mindenki ösztintén óhajítja, hogy a gondos ápolás és az orvosi tudomány mielőbb vissza szerezze megátmadott egészségét.

— **Dr. Generzich Antal**, előbb a kolozsvári, jelenleg a budapesti egyetem kintő orvos-tanára, a ki nagy szünidőt családjával együtt Kolozsvárt Rákóczi-hegyi villájában töltötte ma reggel utazott el Kolozsvárról. A tudós professzor a szünidőjét is tudományos munkálkodással töltötte, a mennyiben itt időzése alatt egy nagyobb szakértekezést írt, e mellett több esetben állott a betegek rendelkezésére.

— **Unitárius zsinat**. Az unitáriusok ez évi zsinata holnap veszi kezdetét Sz.-Keresztur. A zsinatra a tagok Kolozsvárról ma reggel 6 óra 11 perczkor induló vonattal mentek el Ferencz József püspök vezetése alatt. A zsinat iránt országszerte nagy az érdeklődés.

— **A buza-ár hanyatlása**. Mindeddig a gazdák a gabona eladásában nagyon tartózkodók voltak, ami, várakozásuk ellenére, nem idézte elő az árak emelkedését, hanem legföljebb megakadályozta a hanyatlást. Most azonban, úgy látszik, a gazdák elvesztették türelmüket és tömegesen kínálják gabonájukat megvételre. Minthogy azonban a lisztüzlet kedvezőtlenül alakul, a malmok a Budapestre érkező gabona felét sem vásárolják meg; ez a közvetlen oka annak, hogy a buza napról napra veszt árából. Tegnapi is, 5—10 krajczárral hanyatlott a készbuza ára a budapesti tőzsdén. A határidőpiacon hasonlóképpen lanya hangulat uralkodik, jöllehet a nyugati piacokon az árfolyamok jól tartják magukat. Berlinből is azt táviratozzák, hogy az ottani gabonapiacozon az irányzat

magas színvonalon álló koncertet rendkívüli élvezettel hallgatta a közönség. Egyzserre, a magyarok nagy meglepetésére, a művész ebbe a szépséges magyar nótába kezdett:

Készler is nyit az akácska virága...

Mindnyáján elfogódó lélekkel, könybelábbadó szemekkel hallgatták az *E. Kovács* Gyula híres, szép dalát, mely utóljára a nagy tragikus temetésén hangzott fel. A dal az idegeneket is megindította s hosszú, lelkes tapsvihár követte a bécsi művészek ezt a magyar énekszámát.

— **Az ipari szövetkezet megalakulása** — mint már írtuk — küszöbön áll. Számos polgáraituk jelentékeny része eredetileg is csak ipari szövetkezet létesítését vette észbe. Azonban külső oldalról felvetett a hitelszövetkezetté alakulás eszméje. A hitelszövetkezetek alakulása tekintetében ugyanis a törvényhozás újabb nevezetesen reformot létesített, a mennyiben az elhárított visszafélésekkel szemben a hatósági ellenőrzés garanciáival vette körül az alakulást. Azonban iparosaink feleslegesnek ítélték a hitelszövetkezetnek ezen az alapon leendő megalakítását, mert eltekintve attól, hogy a hitelszövetkezetben a tulajdonképeni ipari feladatok csak mellesleg szolgáltatnának, idegenkednek a szövetkezeti központ részére biztosított ama befolyástól, a mely áll a központtal összeköttetésbe lépő szövetkezetek élete mintegy állandó regulatóriá alá vetetik. — Az autonomicus érzék fejlettségére valló e féltékenység vezette aztán iparosainkat arra, hogy az eredeti tervezet alapján megmaradni, csak ipari szövetkezet alakítását határozzák el. Az alapszabályokat az azok készítésére megbízott dr. Várady Aurél ügyvéd ily alapon is készítette el, s azok a fentismertelttel motíválással terjesztetnek az alakuló ülés elé.

— **Újra elgázolás.** A kolozsvári közúti vasut — melynek alkalmazattai az elgázolás körül szerzett érdemekben ma holnap megöszülnek — újra elgázolt egy embert. Nem is tudjuk hirtelenében hányadik áldozat ez, mióta a semmire sem alkalmas vasutot felállították, de konstátjuk, hogy az idén fokozott tevékenységet fejt ki a vasut e téren, mert már a most folyó évben is több elgázolás történt. A mai elgázolás délelőtt volt, mikor a posta előtt Szöllősy Mihály napszámost leütötte. A két karján sérült meg. Hogy milyen körülmények közt történt a dolog, arról nem szólnuk; hogy mennyiben hibás a vasut, arról sem: azt majd a vizsgálat fogja kideríteni; melynek eredményét annak idején közölni fogjuk.

— **B. Polgár Gyula** a kitűnő imitátor és jellemkomikus, ki ma szombaton este fél 8 órakor este *E. Kovács* Gyula emléké javára színelőadást tart a Redoutban, a nagy jegykereslet miatt elhatározta, hogy holnap, *vasárnap* este még egy előadást tart, melyet ezennel figyelmébe ajánlunk a közönségnek.

Egyre terjed . . .

Egyre terjed, nő, mint az ár.
Frankhonban a bonyodalom;
Ha így tart, nemsoká kitör: —
Kitör ott a forradalom.

Farkas-zemet néz egymással
Katona s polgár becsült...
Kíváncsi az egész világ.
Hogy felül melyik kerülhet?

Kíváncsi, hogy e forrongás
Tüze a gyulékony mesgény,
Nem csap-e át mi hozzánk is?
Mert a széna itt sincs rendén! . . .

Mert állhat-e fenn egy ország,
Volt-e eddig példája rája —
Melynek népe másként érez: —
Másként, mint a katonája?!

Szamosközi.

— **Jog, törvény, igazság és szubvenzió.** Bizonyára furesán hangzik ez a négy fogalom együtt. A jog, törvény és igazság nagymestere Széll Kálmán miniszterelnök is észrevette ezt s ismert tapintatosságával gondoskodott arról, hogy ez a négy fogalom ne kerüljön együvé. Mert vagy *van szubvenzió, s akkor nincs jog, törvény és igazság*, vagy pedig *van jog, törvény és igazság* és *nincsen szubvenzió*. Mióta Széll Kálmán miniszterelnök, azt hirdetik mindenféle, hogy *van jog, törvény, igazság, sőt — Uram bocsá!* — egy idő óta valósággal dühög. Ebből következik tehát: hogy *nincs szubvenzió!* És a *kormányparti lapok mégis élnek!* Ez már olyan tünet, a hol tőtagást áll a logika. Nagy mester az, aki ezt a tünetmenty létre tudta hozni. Széll Kálmánról pedig mindenki tudja, hogy nagy mester, a kinek hatása alatt színvasságba esnek nemcsak a politikusok, hanem a hírlapírók is, kik ma holnap azt is rásütik Széllre, hogy kitalálta a körnépszerűsítését, az örök mozdonyt és harmadszor a *kormányparti kecske* és az *ellenzéki káposzta* meséjének gyakorlati alkalmazását. Szubvenzió tehát nincs. A jog, törvény és igazság égése alatt ez a csunya fogalom, mint mondják *hírdetési pászsléva változik át. Vívát!*

— **Házasság.** Répay Dániel a pápai ál. tan.-képző intézet tanára házasságra lépett *Taufler Rózi*ka kasszonnára özv. Taufler Adolfiné szül. Oszttermann Mária szép és

kedves leányával. A házasságkötés után, melyet Orbán Lajos anyakönyvvezető helyettes végzett, Bíró Béla apát adott áldást az új párra. Násznagyk voltak: Répay András nyug. tanképz. int. tanár és Orbán Lajos. A fiatal pár az estéli gyorsvonattal Pápára utazik. Fogadják a mi részünkről is szerencse kívánatainkat.

— **Iparszövetkezet alakuló gyűlése.** Alóírottak tisztelettel tudatjuk, hogy f. hó 27-én délutáni d. u. 3 órakor a Torna-vivoda nagy termében alakuló gyűlést tartja a „Kolozsvári első általános iparszövetkezet.” Az alakuló gyűlésnek tárgyai lesznek: 1. A f. é. júliusi 16-án megtartott nagygyűlési jegyzőkönyv fölolvassása. 2. Az alapszabály készítő bizottság előterjesztése. 3. Az alapszabály tárgyalása. 4. A már megvált alapító tagok neveinek fölolvassása. 5. A felügyelő bizottsági tagok választása. 6. Indítványok. Föl tehát iparos társaink, jelenjünk meg mindnyájan a megölött helyen és időben ott, hol nem önérdék, hanem mindnyájunk érdeke vár elintézésre. Kolozsvárt, 1899. évi aug. hó 25-én. Zatlér Sándor vezérigazgató. Kelemen Ferencz igazgató. Andrásofszky Dani titkár.

— **Értesítés.** A kolozsvári ál. polgár leányiskolában a beirások szept. 1, 2, és 4-én fognak megtartatni és pedig *1-én 2-án* azon növendékek fognak beírtni, a kik a megelőző évben is iskolába jártak; 4-én az újan belépő növendékek. Szeptember 1-én és 2-án d. u. 6 óráig a javító és pótló-, 4-én, ugyancsak d. u. 3—6 óráig a felvételi vizsgálatok fognak megtartatni. A beíratásnál a szülőkkel a növendékeknek is kötelesek megjelenni. Az újonnan jelentkező növendék életkorát hiteles anyakönyvi kivonattal, végzett tanulmányait iskolai — és azt, hogy be van oltva, újraoltási bizonyítvánnyal köteles igazolni. Tandij egész évre 10 ft. Beíratási díj 1 ft. Értesítő és nyomtatványok díja 2 ft 15 kr. Azok, a kik tandíj-kedvezményben önjuttatnak részesülni, eziránti folyomódványait Kolozsvármegye kir. tanfelügyelőségéhez czímezve, szegénységi és iskolai bizonyítvánnyal ellátva nyújthatják be. A tanítás szept. 6-án d. e. 8 órakor kezdődik. Pallós Albert igazgató.

— **Kolozsvári átok.** A Jókai-utczában lakjál te mostan.

— **Anabaptisták Monostoron.** Kolozsmonostoron is sok hívője van a baptista-vallásnak. Szerdán a Hegyalatti utca 12sz. háznál *külföldről jött hittérítők* tartottak szónoklatokat s magyar és *német* szentbeszédet és könyörgéseket. Az új vallás megalapítására igen sokan gyűltek ott egybe reformátusok, zsidók és görög katolikusok. A jelen voltak a legnagyobb áhitattal hallgatták a szónokokat a dologkerülőeknek a fészke. Ide költöznek azok, a kik a törvénnyel szemben hadilábon állanak. A kolozsvári rendőrség csak most vette át ezt a Sodomát, s így nem lehet csudálkozni, hogy nem tudott eddig rendet csinálni. S így nagyon elkél az erőlködés tisztítására az efféle prédikációk. Csak arra kell ügyelni, nehogy idegen eszméket csempésszenek be ezek a külföldről bejött „hittérítő” urak s a mieink pénzét ki ne vigyék. Azért jó lesz, ha a főkapitány ellenőrizteti e szent gyülekezeteket. E hó 30-án ismét lesz áhitatosság.

— **Az unitáriás kollegium új palotája.** Belmagyar-utczát nemsokára egy igen diszes és impozáns palota fogja ékesíteni. A mint ma lapunk hirdetési rovatában olvasható, az unitárius egyház képviselő tanácsa árlejtést hirdet a kollegium új palotájára, mely a b.-magyar utca 14, 16, 20, 22, 26 és a hosszú-szappany utca 10 ik számú épületek helyén fog emelkedni. Az építkezésre vonatkozó ajánlatokat Szeptember hó 16-ika déli 12 óráig kell benyújtani a kollegium igazgatójánál. Az építési munkához ez év október 1-én kell hozzá fogni és 1901 július 1-ére készen kell legyen.

— **Közgyűlés.** Az Alsófehérmegyei Általános Tanító-Egyesület az évi rendes közgyűlését folyó évi szeptember hó 9-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg Abrudbányán fogja megtartani.

— **Eljegyzés.** Dr. Csiky Tivadar gyálari kincstári bányorvos eljegyezte *Gutt Alicet*, özv. Gutt Jánosné bájós leányát Brassóban.

— **Szilágy-Krasznán,** az ott vakációzó felsőosztályú tanulmányúság e hó 20-án hangversenynyel egybekötött nyári táncmulatságot rendezett Nagy Domokos és Lázár Géza védnöksége és Zoványi Lajos elnöksége alatt, a mely a szokottnál jobb kedvvel folyt le a községháza csinosan dekorált nagytermében.

Kezdeté fél 8 órára volt kitűzve, de már hét órakor zsúfolásig megtöltötte a termet a csinosan összeállított programot hallgatni vágyó közönség.

Az előadás az utcazi lámpák szaporítása czéljából volt rendezve, melyen megmutatta a tanulmányúság, hogy még az ilyen közérdekű czélért is tud lelkesülni, a mit bebizonyított a program sikere és az estélyi folyamán fennálló állandó jókedv.

Végre fél nyolczkor a közönség szűnni nem akaró tombolása és tapsai közt megtörtént az első csemetés. A zenekar azonban elhallgatott és a közönség néma csendben és türelmetlenül várta a függöny felgördülését.

A programot Bakcsy Klára k. a. és Miron Gerő VIII. o. t. „Egy baleset” című dialóggal nyitották meg. Már csinos meg-

jelenésük, színpadon való jártasságuk és otthoniasságuk által sok tapsot kaptak a közönségtől. Bakcsy Klára k. a., mint jegyes, hű képét adta a duzzogó, czivakodó és veszekedni vágyó asszonyoknak. Míg ellenben Miron Gerő a higgadt s az asszonyok szavára nem igen hallgató férjét utánozta hünen.

Most az emelvényre Bedő Béláné urnő és Bedő Béla lépett, a kik zenekísérettel több magyar népdalt adtak elő. Itt különösen Bedő Béláné urnő kedves és iskolázott hangja ragadta el a közönséget. Ezt ugyan bírálni fölösleges. Azt hiszem, mindenki hallott már fülemülét énekelni, tehát ha valaki egy fülemülének a hangját el tudja képzelni, úgy elképzelheti ezt is. Hogy éneklük a közönségnek mennyire tetszett, azt bizonyítja az, hogy „Még egy frisset!” kiáltásokkal háromszor is megújrázták.

Csinos léptekkel Abkorovits Gizella k. a. jött most ki a pódiumra. Elszavalta Kiss Józsefnek „Gedővár asszonya” című költeményét. Hangsúlyozás és egyes részek kiemelésében kitűnő, meg is kapta jutalmát, a szűnni nem akaró tapsot.

Most jött meg az igazi: „Vár és kunyhó” című melodráma, melyet Tompa Alice k. a. szavalt és Tompa Gyulánka k. a. zongorán kísért. Óriási taps és éljenzéssel fejezte ki a közönség elragadtatását.

Következett utána Miron Gerő VIII. o. t., ki Szabó Mózesnek „Kemény szívű” című víg monológját adta elő. Megjelenése, maszkirozása kitűnő, az átalakítás dicséretére válik. Mi szívből gratulálunk az ügyes komikusnak.

Végül egy csinos zongorajáték vetett véget a programnak, melyet Abkorovits Gizella k. a. játszott igazi művészettel. Most a jókedv felvillanyozója, a cigányzenekar zúdított egy ropogós csárdásra. Attól kezdve aztán a reggeli órákig folyt a táncz, élénk, külön jó kedvvel. A négyeseket 20—25 pár tánczolta.

Jelen voltak: Ádám Endréné (Krasznahorváth), Bakcsy Józsefné, Bakcsy Sándorné, Bedő Béláné, Belle Gyuláné, Domokos Antalné, Donovák Mártonné (Vármező), Gál Lőrinczné, Gyöngyösi Lajosné (Abrudbányai), Harmath Imréné (Zilah), Hodics Jánosné, Horváthi Jenőné, Korisánczky Ferenczné, Kozma Istvánné, Lázár Gézné, Lengyel Istvánné, Macha Gusztávné, Madarász Imréné, Miron Gergelyné, Miron Mártonné, Nagy Domokosné, Paskuly Lukácsné, Pungucz Bogdáné (Vármező), Stefánovits Jánosné, Stefánovits Tódorné, Tompa Gyuláné (Krasznahorváth), Tüzes Karácsonné (Csáki-Gorbo), Wargha Gyuláné, továbbá Abkorovits Aranka és Gizella, Bakcsy Klára, Bárn Klára (Zilah), Belle Jolán, Domokos Irma, Donovák Teréz (Vármező), Dekker Irén (Nagy-Váradi), Hirny Edith (Zilah), Lázár Helén, Macha Olga, Miron Erzsike és Julesa, Tompa-nővérek, Pitner Gizella (Zilah).

— **Közlem és felhívás.** F. év őszén Proppter N János igazgató vezetése alatt Keletré induló társas utazásban résztvevő hölgyek és urak felkértemek, hogy az utazás díját a „Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál Budapest Gizella tér sarkán, vagy ezen bank fiókjainál névszerint a jösszefvárás, vízi-városi, illetve közbányi fióktelepen szeptember hó első hetében befizessék. A fizetés megtörténte után az utazási igazolvány s egy példánya a részletes utazási tervnek megküldetni fog.

— **A király nem megy a hadgyakorlatra.** A Politik jelenti Bécsből: Magas katonai körökből azt az értesítést vesszük, hogy a Felsőháznak az észak-cseh-országi hadgyakorlatokon való megjelenése az utolsó perczen kétségessé vált.

— **Keleti társasutazás,** mely Proppter János igazgató személyes vezetése alatt ez év őszén indul Konstantinápoly, Smyrna, Athenen át Szentföldre és Egyiptomba, minden körülmény közt megtartatni fog. A jelenlétesek úgy a magyar társadalom köréből, mint külföldről is napról-napra örvendetesebben érkeznak. Ha az utban levők száma elérte az 50-et, a modern hajózás minden biztonságát és kényelmét nyújtó külön hajón végzi a társaság ezen nagy szabású és valóban rendkívül érdekes utazást. Egyébként pedig az Osztrák Lloyd „Habsburg” és „Cleopatra”, a Navigazione Generale „Basfore” és „Niló” és a Checlieral társaság „Prince Abas” gyorshajózási állanak a magyar utazók rendelkezésére. Újabb jelentkezéseket elfogad Proppter János igazgató Budapest-József körút 15. szám.

— **Vérbozsú.** Mint leveleznők jelentik, a bácsmegegyi Turján vasárnap délután a szerb legények együtt kugliztak a községi nagy korezmában. Jojkics Bogolyuk és Zeremski Gyurka családi viszálykodás miatt haragos szemmel nézték végig egymást s gunyos megjegyzéseket tettek. Különösen Zeremski dühöngött, akinek a nagyapját Jojkits nagyapja régente súlyosan megsebesítette. Zeremski felháborodván ellenfele gunyos viseletén, kést rántott s Jojkicsot melbe akarta döfni. Jojkics azonban elkapta a kést, amely dulakodás közben tenyerét mélyen bevágta. A vér láttára Jojkics is megvadult s kését kirántva, úgy szarta hátha Zeremskit, hogy az menten összerogyott és meghalt. A kés Zeremski tüdejét járta keresztül. Jojkics súlyos sebével az ő becsét kir. járásbírósg fogházban ül.

— **A hajvágás.** Amerikában sok helyen már nem vágják az emberek hajukat, hanem leégettetik. Az ollóval való vágásnál ugyanis a hajszál megszólva nyitva marad, úgy, hogy a hajszál sok esetben elhal. A leégetésnél a hajszál vége bezáradik, s nem veszti el így a vékony cső nedvét. A leégetéshez olyan festéket használnak, a melyek nösszabban egy platinadrót nyulik végig. Ezt a drótot villamoság segítségével izzásba hozzák, s az így berendezett fésűt végighúzzák a hajon.

— **Milyenek a nők.** Egy iszákos ember a következőleg osztályozza a nőket: A gyermekkorban olyanok, mint a tiszta víz; 12—15 évig, mint a lemondád; 15—25 évig, mint a pezsgő; 25—40 évig, mint a likőr; 40—50 évig, mint a szirup; 50 éven túl denaturált szesz.

— **Japáni ökölvívók.** Japánban az atletika egyik legkedveltebb ága az ökölharcz. A küzdő felek legkitűnőbbikét királynak választják az ökölvívók és ezzel a pünkösdi királysággal különféle kiváltságok és javadalmak vannak összekötve. Így kizárólagos joga van neki ahhoz, hogy két kardot hordjon, a kurtábbat a derekára, a hosszabbikat a nyakába kötve. Azonkívül az ökölvívók minden egyes tagjától rendes évi adót huz mindaddig, míg egy szerencsés vetélytárs ki nem őríti a nyeregéből. Ma a japánok nagyon hűségesen teljesítik kötelezettségüket a királyllyal szemben, mert ősrégi szokás szenteltette azt. A mi időszámításunk hatodik századában már nemzeti intézmény volt az ökölvívók évi versenye. Akkoriban Symo eszászár volt a japáni uralkodó, ő maga is kedvelte ezt a mulatságot.

— **A legszebb kezek.** Egy angol újság állítása szerint az írlandi nőknek vannak a legszebb kezeik az egész világon. Az angol nők kezei nagyok és férfiasak, az amerikaiaké hosszúak, a németeké szélesek és kővérek. Legcsunjabb kezeik a spanyol nőknek vannak, mert ők a szépségnek erre a részére semmi gondot nem fordítanak.

— **A „toaszt” szó eredete.** A pohárköszöntő ősrégi tisztelt szokás. A tizenegyedik századig az összes italokat melegen itták. A szegények izzó paraszta vetettek az italba, a gazdagok pedig izzó aranyakat, avagy már előzetesen fölmelegítve hordatták fel. Összemorzsolt kenyérszeleteket is tettek az italba a régiek és innen is származik a toaszt kifejezés, a mi eredetileg annyit tesz, hogy összemorzsolt kenyér. — Angliában az ilyen kenyér morzsát forróra melegítve dobták az italba, hogy azt fölmelegítse. És az, a kinek az egészségére ittak volt, az a kupában megmaradt kenyérmaradékok kaptak az utolsó kortytyal együtt tehát a toaszt neki szözlött.

— **Iskolás fiúk** vagy lányok uri házhoz teljes ellátásra föl vétetnek, belközép uca 12 szám az emeleten.

— **Leányiskolai** növendékek teljes ellátásra elfogadtatnak mielt családnl, szerény feltételek mellett. Az ellátással több igen fontos oktatás is jár. Fölírágositás nyerhető Kovács József kereskedőnél, Hid-utca sarkán.

Egyleti élet.

Az „Erdélyi Kertészeti Egyesület” f. é. augusztus 28-án d. u. 5 órakor, dr. Gidófalvy J. kir. közj. irodájában (főter) választmányi ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Szerencsétlenség a lóversenyen.

Budapest, aug. 25.

A Pálffy huszárezred tisztikarának lóversenyén Kluge Gyula százados lóva akadályversenyben az utolsó gátnál elbukott és azonnal kimúlt. A kapitány súlyos agrázkodást szenvedett.

Bucson hadnagy lóva vágatás közben elbukott. A hadnagy leesett és kulcsosentját törte.

Széll Kálmán.

Budapest, aug. 25.

A Budapesti Tudósító jelenti: Széll Kálmán jobban van, de még Rátótón marad. Szeptember elején Bécsbe megy, a királynak a folyó ügyekről referálni.

Ha állapota megengedi, még azelőtt Budapestre megy.

Szeptember közepére Szegedre várják.

Zavargások a 14. § miatt.

Klagenfurt, aug. 26.

Tegnap este ismét nagyobb csoportosulások voltak. A polgármester intézkedésére csakhamar nagyobb katonacsapat jelent meg, mely szétosztatta a csoportokat, mely alkalommal három ember megsebesült. Az egyházi és katolikus testületek épületeit megkímélték a támadásoktól, melyek főleg a városház ellen irányultak. 22 letartóztatás történt.

Illojális tüntetés.

Budapest, aug. 26.

Egy bánffy-hunyadi oláh kereskedő a király születés napja alkalmából elég vakmerő tüntetésre ragadta magát, mely még az oláhok köreiben is határozott visszatetszést szült. Kirakatának egyik

király mellszobrát s a ... y királyi hercege arczképével díszítette, a másik oldalon azonban kifüggesztette Hóra, Kloska, Janku és Krisán, — a nemzeti védelem szomorú követeinek arczképét. A kereskedő, a hatóság emberei mentelték csak meg a nép haragjától. A vizsgálatot ellene már befejezték.

Zichy Jenő gróf muzeuma.

Budapest, aug. 26.

Az ezen czim alatt a napokban közölt ama hír, hogy Zichy Jenő gróf a Kelet-Ázsiából hozott néprajzi gyűjtemény elhelyezésére külön muzeumot épített: helyreigazításra szorult. Zichy gróf az utazása alkalmával Szibériában és Kinában gyűjtött magyar vonatkozású tárgyakat már régen oda ajándékozta a nemzeti muzeumnak, de most külön muzeumot épített, a melyben el fogja helyezni egyéb képeit, fegyvergyűjteményét, könyvtárát, műkincseit és műtárgyait. A palota, mely a Rózsa utcában Kovács Frigyes műépítész tervei szerint épül, mindenesetre egyike lesz a főváros legimpozánsabb épületeinek

A homlokzat olasz renaissance stílusban nemes egyszerűségében impozáns kőből készül, míg a meglévő palota fagadja a hozzá csatlakozó muzeumhoz hasonlóan lesz átalakítva; semmi féle felírást nem nyer s így a lapokban jelzett „Gróf Zichy Jenő muzeuma” czimet sem. Ugy a földszinten, mint az emeleten 6—6 terem van contemppláva, azonfelül a földszinten egy nagy csarnok (Halle) s az emeleten egy 10 méteres nagy terem, mely két helyiség egymással a nagyszerű lépcsőház közvételével van összefüggésben.

Kegyetlen gyilkosság.

Lugos aug. 25.

Nagy Zorlencz Krassó-Szörénymegyei községhben Bagyu Miklós földbírtokos a korezmában levő falu legényeit etette és itatta és éjféli körül meg is fizette a számlát. A legények erre felhívták, hogy még fizessen pálinkát, de Bagyu nem volt hajlandó ezt tenni, hanem elhagyta a koresmát. Galma János parasztagda indítványára üldözőbe vették s mikor elérték, ismétlenül felszólították, hogy fizessen egy liter pálinkát. Bagyu azt mondta, hogy egész barátságuk nem ér egy liter pálinkát. A hat legény erre megtámadta, földre terítette és késekkel összevagdalta, úgy, hogy negyven sebből vérezve kilehelte lelkét. Az állatias tettesek ezzel azonban még nem érték be, elmentek Bagyu lakására, az ott alvó ifjabb Bagyu Miklóst kivonszolták az ágyból, összeszurkálták azt is, úgy, hogy 12 sebből vérezve haldoklik. A csendőrök a tetteseket elfogták.

Guérin.

Páris, aug. 26.

A Chabrol-utczában nem változott a helyzet.

Páris, aug. 26.

Tegnap egy ember Guérin házához jött és csomagot dobott egyik ablakba. A csomag az ablak párkányáról visszacsúszott s a rendőrök elvették.

Guérin ekkor az ablakhoz jött, szidta a rendőröket és kétszer kilőtt az ablakon.

Tegnap a házra Guérinék fekete zászlót tűztek ki. Hogy miért: még ma sem tudja senki. Nem hiszik, hogy Guérinék öngyilkoságot akartak volna elkövetni.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

Bíazini Szállodát,

valamint az abban levő éttermet és **kávéházat** renováltattam és azt a régi jó hírnevének megfelelőleg kezelem.

Kávéházamban biliárd, sakk, dominó és társaságok részére külön helyiségek állnak a t. cz. vendégek rendelkezésére.

Kitűnő izletes konyhám és tisztán kezelt boraimért felelősséggel szavatolok. Abonomát jutányos áron felvállalok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradtam

mély tisztelettel
Winkler Jakab,
szállodás.

197—1899.

E. K. T. ü. számhoz.

782. 1—1.

Árlejtési hirdetmény.

A kolozsvári unitárius kollegium épületnek a Belmagyar-utczában fekvő 14—26. számú telken eszközleendő felépítésre szükséges *bontás-föld-kömvés-kőfaragó-vas-ács-bádógos-szobrász-asztalos-lakatos-mázoló-üveges-burkoló-szobafestő* munkák elkészítése illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdettetik:

1. Az árlejtésben résztvehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.
2. Ajánlat az összes munkákra, egyes munka csoportokra, vagy pedig egyenként külön-külön tehető.
3. A munkákra vonatkozó munkakivonatok és ajánlati minták vállalkozók rendelkezésére bocsátatnak és kötelesek abba egy-egy-árait beiglatni, a végösszegeket pedig úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni.

Csak azok az ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiadott eredeti íveken tételnek.

4. Később érkezett, távirati úton küldött vagy pedig utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

5. Az 50 kros helyeggel ellátott és lepcsétfelt ajánlatok legkésőbb **f. évi Szeptember hó 16-ika déli 12 óráig** a kollegium igazgatójánál, Boros Sándor úrnál, Belmagyar-utca 12. szám alatt nyújtandók be.

6. A beadott ajánlatok az Unit. Egyház Képviselő Tanács irodájában **f. évi Szeptember hó 17-én déli 11 órakor** nyilvánosan felbontatnak.

7. Tartoznak ajánlattevő-vállalkozók az *ajánlati összeg 5 százalékának megfelelő bántpénzt* készpénzben vagy óvadék-képes hazai értékpapirokban valamelyik hazai pénzintézetnél az ajánlat benyújtása előtt elhelyezni s az erről szóló eredeti betéti könyvet illetve az értékpapir elhelyezéséről szóló eredeti elismervényt az ajánlathoz csatolni. Az ajánlathoz készpénz vagy értékpapir bántpénzüll nem csatolható.

8. A föld és kömvés munkákra ajánlatot tevő vállalkozók kötelesek ajánlataikban úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni, hogy a telken fennálló az építkezés területébe eső Belmagyar-utczai 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26. és a Hosszu-Szappany-utca 10-ik számú épületeket a lebontási és alapjaikból való elhordási költségek betudásával mely értékben veszik át, megjegyeztetik, hogy ezen épületekből kikerülő anyag nem építhető be az új épületbe. Kötelesek továbbá az építés egész területét elegyengetni külön díj nélkül.

9. Az ajánlatok el, vagy el nem fogadása tekintetében az Unit. Egy. Képviselő-Tanácsa a szabad elhatározási jogot teljesen fentartja magának.

10. A munkák f. év Október hó 9-én megkezdendők és 1901 Julius hó 1-ig befejezendők.

11. A munkákra vonatkozó általános különleges feltételek és tervek az unit. Collegium 10-ik számú emeleti nagytermében d. e. 9—12. között megtekinthetők, ugyanott fognak az ajánlati minták és munkivonatok a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni. Kolozsvárt, 1899 évi Augusztus hó 20-ik napján.

Az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa.

Sz. 22062—1899 tan.

783. 1—2.

Bérlet hirdetés.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező Belmagyar-u. 28. szám alatt levő ugynevezett Török-féle házastelket **f. évi augusztus hó 31-én délelőtt 10 órakor** a városház közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen bérbe fogja adni a következő feltételek mellett:

1. A bérleti idő kezdődik 1899 évi október hó 1-én és tart 1 évig, még pedig 1900 évi április hó 1-éig a bérlet feltétlenül áll, azután pedig a város a bérletet bármikor megszüntetheti.
2. Kiküldési ár 600 ft azaz hatszáz forint.
3. Árverezők a kiküldési ár 100/o-át kötelesek bántpénzzüll letenni.
4. Írásos zárt ajánlatok az árverés kilüldött órájáig a városi Tanácsához adandók be.

Az árverési feltételekre és szerződési pontozatokra felvilágosítást nyújt dr. Esterházy László városi főjegyző ur a városház emeleti 8. sz. sz. alatt.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1899. évi augusztus hó 22-én tartott üléséből.

Szvacsina Géza
polgármester.

Sz. 1249—899.

785. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899. évi 0000. számú végzésével Sipo s Gábor ügyvéd által képviselt Kolozsvármegyei takarékpénztár részvénytársaság felperes részére Gabányi Endre alperes ellen 240 ft követelés és járul. erejéig elrendelt végrehajtás folytán alperestől folyó évi július hó 4. napján lefoglalt 787 ft-ra becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbíróság V. I. 603/2—899 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, — annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, Külmonostor-utca 13. alatt leendő megtartására határidőül **1899. évi augusztus hó 28. napján délelőtt 10 órája** tűztetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt butorok, zongora, s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban bejelenteni.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §. értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnél szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi augusztus hó 8. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

Magyar kir. vallás- és közoktatásügyi Minister.

64215—99. szhoz.

779. 1—3.

Pályázat.

A kolozsvári Ferencz-József tud. egyetemen kapcsolatos „Károliana” orsz. kórház ujonan készült és cca. szeptember hó 15-én használatba veendő épületeiben létesített központi fűtési-, villamos világítási-, valamint a gőzfűző és gázmosó,- kazán és gépberendezések egy szakavatott gépészmérnök felügyelete alá szándékoztatnak adatni.

A személyzet és a berendezés ellenőrzése céljából oly helybeli gépészmérnök — legmegfelelőbbben állami szolgálatban levő — szerződletése szándékoztatik, a ki ezen teendőket hivatalos elfoglaltságán kívül eső időben végezheti. Tiszteletdíja mint pótlék ez értelemben lenne a klinikai bizottság részéről megállapítandó és a Nagyméltósági vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium által jóváhagyandó.

Az építőbizottságnak legutóbbi ülésén hozott határozata értelmében ezennel felkéretnek azon gépészmérnök urak, kik ezen állás betöltésére magokat alkalmasnak vélik, hogy jelenlegi állásuk, életkoruk és igényeik megjelölésével ajánlatukat **f. hó 31-ig** Nagyságos Dr. Purjesz Zsigmond egyetemi tanár urhoz beküldeni szíveskedjenek.

Budapest, 1899 augusztus 21-én.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministertől.

Sz. 1569—899.

784. 1—1.

Hirdetmény.

Melynek értelmében alulírtak által közzétételik, hogy a Borgó-Prundon felépített új nagy vendéglő és üzleti helyiség **1899 év szeptember 17-én d. e. 11 órakor**, a helyszínén nyilvános árverésen három évre külön-külön bérbe fog adatni.

Kiküldési ár: A vendéglőre nézve évi 600 ft; az üzleti helyiségre pedig évi 220 ft.

Pályázók csakis óvadékképes egyének lehetnek, a kik ezenkívül a legszükségesebb berendezést a magukéból képesek fedezni. Bérlet köteles a bérlet 25 százalékának megfelelő óvadékot letenni avagy ingatlanban lekötöni.

Részletesebb föltételekkel és felvilágosításokkal szolgál az eljáróság.

Borgó-Prund, 1899 Augusztus hó 22-én.

Várna Viktor,
kjegyző.

Vlád Teofil,
közs. bír.

Sz. 841—1899.

786. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbíróság 1899 évi Sp. III. 735 számú végzése következtében Dr. Weisz Miksa kolozsvári ügyvéd által képviselt Baumzveig Emil javára Rauch Endre kolozsvári lakos ellen 120 forint és jár. erejéig 1899. évi május hó 26-án fogantatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 536 ft 10 krra becsült asztalos szerszám és egyéből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-városi kir. járásbíróság 1899. évi VII. 649 2 sz. végzése folytán 120 forint tőke-követelés, ennek 60 ft-nak 1898 évi július hó 1. napjától járó 5 százalék kamatai, 60 forintnak 1898 október hó 1. napjától járó 5 százalék kamatai és eddig összesen 29 ft 83 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt — Sörház-utca 9. szám alatt a végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközlésére **1899. évi augusztus hó 28. napján d. u. 3 órája** határidőül kitéztetik és alhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi aug. hó 16. napján.

Dupschek Ignác
kir. bír. végrehajtó.

Eladó házhelyek.

Kolozsvárt, Külmonostor-utca 42. szám alatt levő teleknek

Alsó-szénutczára nyíló 89 méter hosszú 4900 □ méter területű kerti része, szemben az új nőgyógyászati intézettel és a Múzeum kerttel, egészben vagy részletenként **eladó.**

Értekezhetni Külmonostor-utca 47. sz. a. 780. 1—1

Ujvilág mulató!

Ujvilág mulató!

Uj tagok! Uj műsor!

1. Montez Heda k. a. a párisi „Alcasarból”.
2. Les Blavot általános közkívánatra, még 2 nap, prolongálva, fölülmul-hatatlant
3. Gündör Aurél Magyarország első kánásza.
4. Niklász Etelka k. a. a bécsi „Ronacher mullatóból”.
5. Andieé Ferra k. a. átváltozó soubrette a „Berlini Folli-Bergiből”.
6. Bluman Károly ur jellemkonikus.
7. Bácskay Sándor ur magyar és német konikus.

Továbbá fellépte az összes szerződletett műsoroknak. Előleges jelentés! **Mademoiselle Kerro** a „Londoni Kristál” palota legkedveltebb tagja jön. Első fellépte hétfőn, 28-án.

Nagyérdemű közönség semmi költséget nem kimélve újból a társulatot a legjobb erőből összehoztatni és vagyok hátor a n. é. közönség b. pártfogását kérem

730. 3—10

Bluman Károly igazgató.

Bernstein padló-fénymáz,
Pillanat padló-fénymáz,
Email Glasur fehér és színes,

fest és fényez egyhuzamban.

A MARX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervári fény-és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenkiel kezelhető fénymáz, padlók, konyhabutorok és bármintó fa, vas vagy bádóg házieszközökre. Kütető mosható festék falra, konyhai öblítő helyeken.

Raktára Gergely Ferencz, Biasini Sándor és özv. ifj. Pere Istvánnál.

778. 1—6.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Eladó ház.

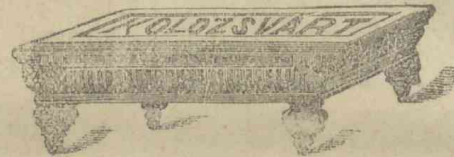
Kolozsvárt, Unio (B. monostor) és Rózsa-utca sarkán.

A mai kornak megfelelőleg épült, adómentes egy emeletes ház, melyben a lakszobák parket és tapétások. Két üzlethelyiség, nagy balkon, fürdő szoba, az egész házban vízvezeték és csatornázás stb.

Igen kedvező feltételek mellett eladó!

Értekezhetni a házban **Salamon Sándor** bíró úrnál.
646. 6—10.

PÁLLÁN HENRIK
BILLARDASZTALOS

Wesselényi Miklós-utca 5. szám.

Raktáron kaphatók kész új és átalakított

Billiárdok, kávéházi kasszák, dákók és labdák és minden hozzátartozandó czikkék.

Felvállalom bármilyen billiárd-átalakítást, kisepretését, teke-asztalt karambolra, karambol-asztalt teke-asztalra és mindkét játszmát e kétféle mandanell egy asztalra is alkalmazom. — E téren való szakértelmem ezen a pályán 20 évi működésem tanúsítja. 781. 1—10.

(Videki megbízásokra készséggel vállalkozom!)

Eladó

Majális-utczában egy villa 200 öl kerttel, 4 parkettás szoba, előszoba, fürdőszoba, veranda, cselédszoba stb. továbbá egy 8 lóerős locomobil.

Értekezhetni Kolozsvárt, Nagy-utca 7. sz.

712. 6—6.

Török Sándor fűszerkereskedőnél.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari szállító, hangszergyáros, a Rákóczy-féle tárogató feltalálója.

Budapest, II. Lánchíd-utca 5. sz.

Hegedűk vonóval 3 ftról 15 forintig.
Mester-hegedűk vonóval 15 ftról 300 forintig.
Gordonkák vonóval 10 ftról 150 ftrig.
Nagybőgők vonóval 30 ftról 100 ftrig.
Fuvolák 2 ftról 100 ftrig.
Szárnykürtök 14 ftról 200 forintig.
Czimbalmok 35 ftról 300 forintig.
Rákóczy ősi magyar tárogató, szabadalmazva, 20 ftról 60 ftrig.
Elpusztíthatatlan, kütető erős hangú harmonikák, 3, 4, 5, 6, 8, 10 ftról 80 ftrig.
Templomi és más zenekarok részére szükséges fuvó- és vonó hangszerek előnyös fizetési feltételek mellett legutányosabban árban szállíthatnak.
Harmonika árjegyzék külön kérendő.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 777. 1—12.

Gépsz

jó bizonyítványokkal rendelkező, Stabil és Locomobil gépeknél, szeszgyár vagy gőzmalomba azonnali vagy újévi belépésre állást keres!!

Czim a kiadó-hívatásban.

772. 2—2.

A NAGY KRACH!!

New-York és Londonban nem kimélték meg az európai szárazföldet sem és azért egy nagy ezüstárugyár indítatva érezte magát, hogy az egész készletét csak a munkaeő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én felvagyok hatalmazva ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán **6 ftr 60 krért** küldöm a következő tárgyakat:

- 6 darab finomabb asztali kést, val. angol pengével,
- 6 darab amerikai szab. ezüst velltát, egy drbból,
- 6 darab amerikai szab. ezüst evőkanalat,
- 11 darab amerikai szab. ezüst kávéskanalat,
- 2 darab amerikai szab. ezüst levestmerőt,
- 1 darab amerikai szab. ezüst tejmerőt,
- 2 darab amerikai szab. ezüst tojás-serleget,
- 6 darab angol Viktória-tálcát,
- 2 darab igen hatásos gyertyatartót,
- 1 darab teaszűrőt,
- 1 darab finom cukorszórót,

44 darab összesen csak 6 ftr 60 kr.

Ezen 44 tárgy előbb 40 ftrba került és most csak **6 ftr 60 kr.** minimális áron kapható. Hozzá tisztító por 10 kr. Az amerikai szabad. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendeig is megtartja, a miért jótallak. Annak bizonyosságául, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magamat bárkinek, kinek az áru nem tetszik a pénzt visszaadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyedül csak

HIRSCHBERG A-nál

a szabadalmazott amerikai ezüstgyárak kiviteli áruházában kapható. **Bécs, II., Rembrand-strasse 19/K. Telefon 7114.**

Szétküldés utánvéttel, vagy az összeg előzetes befizetése ellenében.

Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészszégi fém).

Kivonat az elismerő levelek ezreiből:

„Megkaptam a küldeményt és megvagyok elégedve, kérek újból egy küldeményt 6 ft 60 krért. — Kolozsvár, Bánffy báróné.
A küldeményt megkaptam, nagyon megfotel. Gádd, 1898 szept. Chotek-G. C. gré.
A készletet megkaptam, igen megvagyok elégedve, kérek nagyobb küldeményt. — Budapest, II. Fő-utca 7. Paikeri Alois dr. és. és kir. katona-orvos stb. stb.”

